

Tjuvjakt i Högsby 1867

Artikel ur tidningen Hvad Nytt 18 sept. 1867.

Stavningen har moderniserats, inget annat är ändrat.

– **Stortjuvar fångade.** Polisen har i dessa dagar lyckats fasttaga två av de djärvaste och mest förslagna tjuvar som Stockholms brottmålsannaler vet att omtala alltsedan stortjuven Liljas tid. De nu fångade är f. d. artilleristen, bergsprängaren Gust. Ad. Eriksson Hjert, 24 år gammal, och skräddarlärningen Carl August Jonsson, 20 år gammal. Båda är från Högsby s:n av Kalmar län och har sina föräldrar levande, Hjerts på torpet Kyllshorva och Jonssons på torpet Söderberg under Berga sätesgård. Under loppet av augusti har de i Stockholm begått tre betydande inbrottsstöder, näml. hos en änkefru Lundberg, hos notarien Fallstedt och notarien Willers, vilka med sina familjer bott på sommarnöje när stölderna begicks i deras hem i staden. Lågt värderad uppgavs förlusten hos not. Fallstedt till 654 rdr, hos not. Willers till 2410 rdr och hos fru L till ca 150 rdr. Då fru Lundberg, som kort förut mist sin man, underrättades om stölden fick hon en blodkongestion åt hjärnan, varav hon samma dag avled.

Detektiva polisen har flitigt spanat efter tjuvarna och fäste slutligen sin uppmärksamhet vid att två unga karlar, vilka något obetydligt arbetat som bergsprängare, visat sig äga större tillgångar än de kunnat bereda sig genom sitt ringa arbete. Polisen erfor att de för omkring 14 dagar sedan begivit sig till Oskarshamn. Den 6:e i denna månad avreste poliskonstaplarna Öberg och Sandell dit och ankom på lördagsaftonen till Högsby, där de fick hjälp av kronobetjäningen vid sina efterforskningar. De s.k. Högsbypojkarna hade då begivit sig på en "lustvandring" åt Bockara. På söndagsaftonen kom Hjert och Jonsson till Staby postkontor, där Hjert efterfrågade brev, och erhöll ett från Stockholm, men öppnade det inte utan stoppade det i fickan och gick ut till den väntande kamraten samt fortsatte vägen åt Högsby kyrka. Hade han genast läst brevet skulle han där i funnit en varning. Troligen hade de två dragit åt annat håll och måhända blivit mycket svåra att ertappa. Poliskonstaplarna hade emellertid vandrat milslångt genom skogar och slutligen kommit, en till Kyllshorvatorpet, en till Söderberg. De hade gjort visitation och anträffat stora partier av de stulna effekterna. Då tjuvarna anlände till bron vid Högsby kyrka, blev de uppehållna genom prat med några pigor (ditsända i detta ändamål), och under tiden avgick bud till kronofogden Nystedt på Kolsrum, som skyndsamt begav sig till stället, och med byfolkets villiga bistånd togs Hjert ute, efter ett icke ringa motstånd; Jonsson greps inne hos en urmakare.

Bägge tjuvarna var högst elegant klädda, i stulna kläder. Den ene bar både guld- och silverur, den andre bara ett guldur, men i stället 2 skjortknappar med briljanter. Hjert bar guldringar på nära nog varje finger. Bland den mängd klädesplagg som fanns i tjuvarnas bostäder fanns dessutom ur, silverpjäser av alla slag, 1 brosch med en stor smaragd omgiven av 20 briljanter, 6 skjortknappar med briljanter m.m. slutligen 500 rdr kontant.

Hjert och Jonsson uppgav, att de valt de tre uppgiva ställena till fält för sin verksamhet därför att de sett fönstren kritade och där sett en tydlig vink att de där boende var på landet. De hade för övrigt begått inbrott och stulit på många andra ställen. Bovarna hade inte mindre än 84 st. nycklar och 53 st. dyrkar.

*Carl August Jonsson
1847-1928
Bild från fängelset*

*Gustaf Adolf Eriksson Hjert
1844-1876*

Hjert kom senare samman med kumpanen Tector. De dömdes till döden i ett mycket uppmärksammat rättsfall då de skjutit ihjäl ingenjör Herman Upmark i ett misslyckat rån vid Navesta, strax utanför Malmköping 1874. Hjert och Tector avrättades båda 18 maj 1876 genom halshuggning. Hjert vid Lidamon nära Malmköping; Tector vid Stenkumla på Gotland. Det blev de sista offentliga avrättningarna i Sverige. Sista verkställda dödsdomen i Sverige var 1910 då Johan Alfred Andersson Ander avrättades på Långholmen med giljotin.

Carl August Jonsson fortsatte också på brottet bana efter avtjänat straff. Han satt åtskilliga år i olika fängelser för stölder och inbrott.